

การบำบัดการระลึกความหลัง เพื่อคงไว้ซึ่งการรู้คิดในผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม
: การพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์

เกศณี สิริ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การบำบัดการระลึกความหลัง เพื่อคงไว้ซึ่งการรู้คิดในผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม : การพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์

REMINISCENCE THERAPY FOR MAINTAINING COGNITION OF ELDERLY WITH DEMENTIA : EVIDENCE BASED NURSING

เกศณี สิริ 5236528 NSMH/M

พย.ม (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ช่อทิพย์ สันธนะวนิช, ปร.ด. (ประสาทวิทยาศาสตร์),
อติรัตน์ วัฒนไพลิน, กศ.ด (การวิจัย และพัฒนาหลักสูตร)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อหาแนวทางการบำบัดการระลึกถึงความหลังเพื่อคงไว้ซึ่งการรู้คิดในผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม โดยมีขั้นตอนศึกษา ดังนี้ คือ กำหนดประเด็นปัญหาทางคลินิก การสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ตรงกับประเด็นปัญหาจากระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และสืบค้นด้วยมือ ได้หลักฐานเชิงประจักษ์จำนวน 7 เรื่อง เมื่อนำมาประเมินคุณภาพและคุณภาพนำเชื่อถือของหลักฐานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ของ Melnyk & Fineout-Overholt (2005) พบว่า เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ระดับ 1: การทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ (systematic review) จำนวน 1 เรื่อง ระดับ 2: งานวิจัย randomized controlled trials จำนวน 3 เรื่อง ระดับ 3: งานวิจัย Quasi-experimental design จำนวน 2 เรื่อง และระดับ 6: งานวิจัยที่วัดผลลัพธ์ก่อนและหลังการบำบัดโดยไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบจำนวน 1 เรื่อง นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปเป็นข้อแนะนำ ดังนี้ คือ การบำบัดการระลึกความหลัง เพื่อคงไว้ซึ่งการรู้คิดในผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อม ประกอบด้วยสาระดังนี้ คือ 1) การบำบัดการระลึกความหลัง เป็นการกระตุ้นให้ผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมระลึกถึงประสบการณ์ต่างๆ ในช่วงชีวิตในแต่ละวัย เช่น ความจำในวัยเด็ก ชีวิตนักเรียน 2) การบำบัดการระลึกความหลัง สามารถจัดได้ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม 3) ผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมที่รับการบำบัดมีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป มีปัญหาสุขภาพทางกายหรือทางจิตที่ไม่รุนแรงจนเป็นอุปสรรคต่อการรับการบำบัด 4) ผู้ให้การบำบัดเป็นบุคลากรด้านสุขภาพที่ได้รับการฝึกอบรมการบำบัดการระลึกความหลัง 5) การบำบัดการระลึกความหลัง ใช้สื่อที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ในอดีตของผู้สูงอายุโรคสมองเสื่อมเพื่อกระตุ้นความทรงจำ เช่น รูป เพลง ฯลฯ 6) การบำบัดการระลึกความหลัง มีระยะเวลาในการบำบัดแต่ละครั้ง 30 - 90 นาที สัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้งติดต่อกันอย่างน้อย 5 ครั้ง

ข้อเสนอแนะของการศึกษานี้ คือ พยาบาลสามารถให้การบำบัดการระลึกความหลัง โดยไปพัฒนาร่วมกับบุคลากรในองค์กรและทดลองปฏิบัติในรูปแบบการศึกษานำร่อง ประเมินผลลัพธ์ก่อนและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลในหน่วยงานต่อไป

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ/การรู้คิด/การบำบัดการระลึกความหลัง

REMINISCENCE THERAPY FOR MAINTAINING COGNITION OF ELDERLY WITH DEMENTIA: EVIDENCE BASED NURSING

KESANEE SEEREE 5236528 NSMH/M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: CHORTHIP SANTANAVANICH, Ph.D. (NEUROSCIENCES), ATIRAT WATTANAPAILIN, Ed.D. (PROGRAMME RESEARCH AND DEVELOPMENT)

ABSTRACT

The present study aimed at investigating and synthesizing research-based evidences on Reminiscence Therapy for Maintaining Cognition of Elderly with Dementia with the following procedures: determining clinical issues, investigating the research-based evidences matched to the issues from electronic information and manual investigation with 7 empirical evidences found. After assessment of the quality and reliability of such evidences according to Melnyk & Fineout-Overholt (2005) criteria, the empirical evidence found 1 at level 1: The systematic review, 3 at level 2: The randomized controlled trials, 2 at level 3: The Quasi-experimental design, and 1 at level 6: Which was a one group pretest-posttest design without a control group. Summary from analysis and synthesis as per the recommendation for Reminiscence Therapy for Maintaining Cognition of Elderly with Dementia are as per the following main ideas: 1) Reminiscence therapy can stimulate the elderly with dementia to recall each of their life experiences such as childhood memories as a student 2) Reminiscence could be performed at both individual and on a group basis 3) Elderly with dementia participants should be 60 years of age and above, with no severe physical or mental health problem that could be obstacles for the treatment 4) The therapist(s) should be the trained healthcare professionals in Reminiscence therapy 5) Reminiscence therapy should use past experience-related media for The elderly with dementia in order to stimulate their memories; such as photography, music, etc. 6) Each reminiscence session should be 30 – 90 minutes, 1 or 2 times a week for at least 5 consecutive sessions.

The recommendation of this study is that nurses can conduct reminiscence therapy and develop this treatment with other personnel in their workplace and try to implement at as a pilot study, pre-evaluation, and applied in nursing practice in the workplace

KEY WORDS: ELDERLY/COGNITION/ REMINISCENCE THERAPY

147 pages